

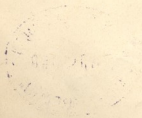

საქართველოს
საქართველოს

Дозволено цензурою 21-го декабря 1904 г. Тифлисъ

საქართველოს
ხალხთა ბიბლიოთეკა

მილოცვა დიდუდასთან

ქომილოცნია შობა დღე
დიდედო, კენაცვალეები;
ვნატრობ მანდ ვიუო ამ წუთში.
რომ დაგიკოცნო თვალები.

მოგიუფე სკოლის ამბებსა,
მოგიჭიკჭიკო ტებილათა,
ახლა მე გითხრა ზღაპრები
და გულს ჩაგეკრა ტებილათა.

დიდედო, მრავლად ვისწავლე
ლექსები, გამოცანები,
ზოგი კოპწია შარადა
და ზოგიც ამოცანები.

იმ დღეს გვიამბო სკოლაში,
მასწავლებელმა ანამა
ლექსებში გასრდილ ქეთოსე,
თუ რა ჰქმნა „იაფანანამა“.

ოო! რა ეშმაკი ეოფილა
კიკოლას შვილი „ქაჯანა“:
კუდრაჭამ დაუცინავი
აღარვინ გააჭაჭანა!

მის ოინები რომ გითხრა,
მეტი თუ არა ასია;

216

ვინ მოსთვლის, რამდენი ძაღლი
 ეუფით ძაღლს გადაასია.

თვით წავეიკითხე აკაკის
 ზაწია წიგნი „გაღია“,
 სოფროძის „უბეიტას ქურდიც“
 კარგი ეოფილა, ცხადია.

ვაქაუძეველას მოთხრობა
 „ამბავი ნუკრის შვილისა“
 რომ ჩაუბთავე, ვერ შეუძელ
 თვალსეგდ დაგშენა ცრემლისა.

თედოს „ფითრი“ და „ობობა“,
 ბეჭერი ამბები კიდევ სხვა
 გადავიკითხე ჯეჯილში,
 ეველა შორიდან როგორ ვსთქვა!..

დიდედო, ხეძო დიდედო,
 ხემთვის უტკბესო სულსედა,
 ეველას მანდ გადავიკითხავ,
 რო მოვად გასაფსულსედა.

ესლა მოკითხვა ელენეს,
 თამროს, ქეთუნოს, ტასოსა,
 კოტას, ლეოს, ზურაბსა,
 შაღვას და კუენა ვასოსა.

მოკითხვა ეველას, ვინც კი მანდ
 ხეძი ტოლი და სწორია,
 სულით და გულით მანდა ვარ,
 თუძცა სავალი შორია.

არ დაივიწყო, დიდედო,
 ხეძი ქაზორა ვარია,
 ნიძა ხბო, ავი კიძურა
 და ფისო ეველი-ზარია.

სანდისხან დამესი სმრება
მაგისი ტკბილი კრუტუნი,
ზატარა კვიცის ქვიქვირი
და დედა-ცხენის ფრუტუნი.

ვიცი, რომ მემდურებიან,
მაგრამ რა ხეძი ბრახლია!
სსვებს მიე დედუფალები,
მაგათთვის აღარ მცაღლია!

მ. ძვამელია.

დამეგობრდნენ

(დასასრული)

ქატები ორივენი მივიდნენ რძით სავსე ჯამთან და დაუ-
 წვეს ლოკვბ.

— კარგა ხანია ბქ აღარ ვუოფილვარ. ის მხარეული-
 ქალი, ქე რომ თევზის თავს მაძლევედა, არ ჩანს, სააკარა-
 კოთ თუ წავიდა?—სთქვა წითურამ.

— არ ვიცი. არც ისე დიდი ხანია, რაც ბქ ჩამოვედი,
 სულ ექვსჯერ ამოვიდა მხე: სამჯერ კარედ ცახე და სამჯერ
 ოთანში, მაგიდის ზემოდ.

— მამ საში დღე და ღამე უოფილხარ... რა კარგი რძე
 და ბლომდაც არის. ჩვენი დარია კი წელიანს მაძლევეს. ქალ-
 ბატონს აჩვენებს, ვითომ რძეს ვამდევეო, მაგრამ ჩემი ზატრო-
 ნი თვალეებზე შუშებს იფარებს, ხომ იცი, სათვალეები რომ
 ჰქვიან: ის უშლის ხედვას და ნამდვილი რძე ჰკონია... ორ-
 ჯერ გავუტეხე ეს შუშები და ორჯერვე უვიდა დარია, გან-
 ცებ, რასაკვირველია, რომ რძე თითონ დალიოს. — წითურამ
 დაანება ჭამას თავი, ჩამოეუნცდა და გაისწორა ულვაშები.

— მიირთვი კიდევ, ქე კიდევ დამისხამენ, — შესთავაზა გუ-
 ლიკომ.

— არა, მაღლობელი ვარ, დღეს აღარ მინდა, მაგრამ სვალ-
 კი, რადგან ასე გუულით მითხოვ, აღარ გაგაწბილებ, მოვალ, —
 მიუგო წითურამ.

— მამ ესლა წავიდეთ, თხილი გავაგოროთ, — მიძინებდა გულიკომ წითურას. ის ცდილობდა ესინამოვნებინა სტეპანის ვის. გულიკო აიწურა, ამოკუსა ზურგი, შეკუნტრუძდა და გადასტა. გადასტა წითურაც და ორივენი გაიქცნენ ოთახისაკენ. დიდ სასტუმრო დარბაზში, შუაზე, ევარა რამოდენიმე თხილი.

— აბა, მიუურე, — სთქვა გულიკომ და თხილს თათი შემოჰკრა. თხილი გავგორდა: გულიკო მარდად დაეღვენა, დაიჭირა და კიდევ შემოჰკრა თათი. თხილი ისევ გავგორდა ხმაურობით, მაგრამ გულიკომ ესლა წინიდან დაუსწრო თავი, დაიჭირა და შეათამაშა თათებში.

— ოჰო, — შესძახა წითურამ, — შენ წრიპინას დაჭერას სწავლობ, — აი ჩვენი დარია, რომ თავებს ეძახის... ჯერ არ დაგიჭერია? — ჰკითხა მან მსიარულად, თითონაც შემოჰკრა თათი თხილს და დაეღვენა. — ძალიან ოინები გცოდნია, ძალიან, — ამბობდა ის.

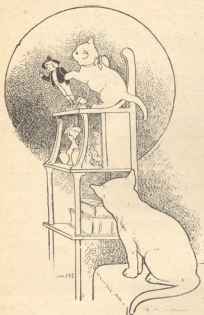
— ოო, ეს რა უნდა იყოს! შენ უნდა ნახო, რა მარდად ვიცი ხეზე ასრიაღლება. სედავ, ეგერ კუთხეში, რომ ძალადი რაღაცა დგას, შედ რომ ბავშვი შესკუპებულა, და თითი აუწყვია ზევით? თუ გინდა, აი, იმ ბავშვთან შევსტები ამ წაშში, გინდა?... — დაკითხა მსიარულად ჰაწია წითურას და გასწია კუთხისაკენ. გასარებული წითურა უკან გამოუდგა, დაუწია, მოხვია ორივე თათი და ორივენი დაგორდნენ განრიღებულ იატაკზე. ერთხანს ითამაშეს, ბოლოს ჰაწია გამოუსხლტა კლანჭებიდან და მსიარულად კიდევ დაკითხა კატას:

— განვიწო, როგორ ვიცი ხეზე შეწროწიაღლება? აი, ავსტები ესლავე იმ ბავშვთან. აბა მიუურე!

წითურაც ამოუდგა ჰაწიას გვერდში და აიხედა ზევით.

— იცი რა გითხრა? მე დარია უოველთუის ძეგმს, როცა ან ძავიდაზე ან სხვა რამეზე შევსტები; მაგრამ შენ გულ-

კეთილი ჰატრონები გოლია. ეს ბავშვიც კაი გულანს...
 იცინის და თითიც სვეით აუწყვია,—იქნება ჩვენ გვეთამაშება?..

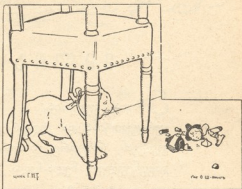
მოდი, ორივენი შევსტეთ.
 ძალიან კარგი ვქენი, რომ
 მოვედი შენთან. ჭკვიანი
 კნუტი უოფილსარ და მე
 ჭკვიანები ძალიან მიყვარს.
 განა არა: როგორც დაგვი-
 ნასე, მაშინვე შევბატვებ, რომ
 უჩაღი იუბვი... აბა გავი-
 ქცეთ მეორე კუთხეში, მერე
 იქიდან გამოვქანდეთ და,
 უცებ შევსრიადდებით.

ისინი კუნტრუმ-თამაშით
 გაიქცნენ მეორე კუთხეში,
 მოტრიალდნენ & გაქანდნენ.
 თვალის დახამსამების უმაღ-
 თით-აწეულ ბავშვთან შესრი-

აღდნენ, მაგრამ აქ სრულიად მოულოდნელად, ორივე კატები
 ბავშვიანად ბრახუნით იატაკზე გაჩნდნენ. ბავშვი სადღაც გაჭქრა:
 სამაგიეროდ რაღაც თეთრი ნატყებსის გროვა ეუარა იქვე ია-
 ტაკზე; მეორე მხარეს წაქცეულიყო ის ძალადი ჰაწია სვეტიც,
 რომელსედაც ბავშვი იღვბ. კატები ერთ წამს იყვნენ ერთად,
 თითქოს ჩახვეულნი, მაგრამ წითურა სწრაფად წამოვარდა.

— ვაი, დავიდუბეთ!..— სთქვა იმან:— დაიძალე ესლავე, მე კი
 შინ გავიქცევი. ეს ჩვენ ფაიფურის ბავშვი გავსტყვით. ჩვენც
 გვაქვს ფაიფურის არაბი: ისეთი გააფთრებული სასე აქვს, რომ
 არახოდეს არ მიფიქრია იმასთან შესტომა. დარია ისე უფ-
 რთხილდება... აჰ რამდენჯერ მცემა იმ სამაგელმა... მადლო-
 ბა ღმერთს, რომ აქ არ არის... ვაი, მოდიან, მე გავიქცევი...

მშვიდობით... მშვიდობით... დაიძაღუ... რძე სუაღ უჩაღუღ...
 შკუაღო... — კუღ ამომუებულმა წითურამ მოჭკურცსღა. გულიკო
 კი შურცსუენიღი, ბურ-
 ძკენიღი შეძურბ სავარ-
 ძღის ქკემ. ის გბკვირ-
 ვებული იუო. ბბუში
 გბტკღა. რა ნაირბდ?...
 ფიქრობღა ის: ხუენი
 ბაწიბ ნუცბ რბმღენჯურ
 ბბუცბ ბბ ბრ გბტკსი-
 ღბ... რბგორ შკემინბღა
 წითურბს... ბმ ბროს

ოთბსში შკემოვიბღა ღურჯბთვბღებბნი ქერბ ბბტბრბ ქბღი.

— ვბი! — სთქვბ ქბღბ, გბმოიუვბნბ სავარძღის ქკემ კნუტი
 ბბ ბკობბ. — ბრბ გრცსუენიბ, გულიკო, რბტომ გბტკსე ეს ქბნ-
 ბბკუებბ? სომქქწუბებბ ბედიღოს. შერბე ისე უუვბრბღა ბბ ღბ-
 ბბსიცი იუო, ბრბ გრცსუენიბ?..

— რბ ვიცოღი, რბ ვიცოღი, ხემო კბრგო ბბკბ, თუ გბ-
 ტუღებოღბ, — ბბბობბღა შკწუბებული გულიკო ბბ შკმინებული,
 ბბღონებუღის თვბღებბთ შესციქეროღბ ბბკბს. — რომ მცოდნოღბ,
 გბნბ შკვბტებოღი? ნუცბ რბმღენჯურ ბბუცბ... ხემს ბღემში
 ბბბრ შკვბტებბ, ხემს ბღემში! შე ბბღბსებში სირბიღი ბბ სესე
 შესრბბღებბ მიუვბრბღა... რბთ წბმომბიუვბნე?.. — ნბღვლიბნბბღ გბ-
 ნბგრბობბღა ის, ბბგრბბ ბბკბს ბრ ესმობბ გულიკოს ბბრ-
 ბი...

ნინო ნაკბბბე

მ ე ლ ი ა

ქმბაკია, კუდურია,
ურ-ცქეიტინა და კუდ-გრძელა,
ვევლვან, როგორც შინაური,
დაცუსცულებს ნელახელა.

ღღიურ შრომით დაღაღული
სოფელი რომ დაიძინებს,
ის სოროდან გამომვრება,
გუნებაში ჩაიძინებს.

აუუვება, დაუუვება
სოფელ-სოფელ ქურდობცაცა,
მისთვის ბხელიც ნათელია,
მოიღრუბლოს გინდა ცაცა.

თუ ფრთოსანი სადმე ვისმე
დაუძწვევრეკლად დარჩენია,
სუნს აიღებს და მიაგნებს...
არც შიშობს და არც რცხუენია.

უფრო ქათამს ემტრება,
ჩამოივვანს მადლით სითა,
გაჭურონჭავს და იქვე გუდავს,
რომ არ გასცეს კრიახითა.

მერე იგდებს ჰირში მის მსკვრზღს,
სოროსაკენ ემურება;

თუ მარტოა—გარეთ შესწამს,
 თუ ბარტყი ჭეპავს—შივნოვ მერება.

შეიარე დღეს ჰატარბლები
 იკეთებენ იმითი გულს,
 რომ სწვევლიან და ქუჩავენ
 იმ კშმაკს და შენვენებულს.

სოფლელებიც ბანს აძლევენ,
 თავს უქნევენ მელას ვეველა,
 მაგრამ სოფლის მოთქმა-მოთქმას
 რას დაეძებს კუდა-მელა!?

აკაკი.

საშობაო მოპატიჟე

I

 ედა, დედა! ნახე, აბა, რა ლამაზი ჩიტია! აი, ბურ-
 თი! კიდევ ჩიტო სტვირი! ჰეჰელა! ვაშლი, ახელცი-
 ნი! ბეურია, ბეური, დედა!.. — ეტიტინებოდა ზაწია ლეო
 დედასა, რომელიც ნახეიდს ხილსა და შობის სის სამკაულს
 ქაბაღდის ჰარკებიდან აღსკებდა და თან სისარულისა და ბედ-
 ნიერების ტკბილს გრძნობას მთლად ღიმილათ ვადაეყცია;

ისედაც ნათელი ლურჯი თვალები ციურ სიწმინდით აჭკსოდა,
 გაჭბრწუინებოდა.

— შერე, იმანა მოიტანა, კაცმა? მამამა იუიდა?..

— ჰო, შეილო, მამამ გიყიდა. უნდა სესხედ ჩამოვიდოთ და სანთლებითა და ფარნებით გავსაჩლოთ. მერე ნინას, თოს, კოლას, გიგლას დაუქმნებთ და სტუმრები იქნებიან. სომ იცი, სტუმრობანა რა არის? აკი თამაშობთ სოღმე შენ და გოგო.

— ჰო, დედა, ჰო! ნინასა, კოლასა... კიდევ?

და განივრად ღია თვალები დედას ჩააშტერა, თითქოს რაღაცას იგონებსო.

— კიდევ უნდა მოსარეცხე სიდონიას ჰატარა მარონა და ტიტოს დაუქმნათ. საწულები ღარიბები არიან, მამა არა ჰქვავთ და არა აქვთ-რა. ერთად ითამაშეთ.

და დედამ საგანგებოდ ქალღმერთი გამოხვეული ნაგაჭრი გა-
მოხსნა.

— აი, ლელოჯან, ეს იმათია. რა მოვლენ, ამას მარონა ჩააგმევ, ამასაც ტიტოსა. ცივა და საწულებს ფეხთსაცმელები არა აქვთ.

— მარონა? ტიტოსა?!.— ეკითხებოდა ჰაწია მოსაუბრე დედასა და ფეხთსაცმელებს ხელში ატრიალებდა, დედის წინ მსიარულად ცშუკავდა.

— აი, ესაც ევგენა გოგოსია; ეს კიდევ ინანე ბიჭისა. იმათაც მისცემ, რომ ღამესათ ეცვათ და სტუმრებთან არ შე-
რცხენენ.— ელანარაკებოდა დაბბლის ტკბილის ხმით დედა თავისს ტიკტიკა ზირმოსა და სალაოს, კაბას, ფეხთსაცმელებს წუობისად აღბეებდა მაკიდახედ.

— მერე, მამა გააკეთებს? ძაღვ მოვა?— ეკითხებოდა მოუ-
თმენლად ლეო და თან სილსა და სათამაშოებს მიეზიდებოდა სასადილო ოთახიდან სასტუმროში, სადაც აკერა გუშინდელს აქეთ ღამესი და მოხდენილი ნაძვის ხე იდგა ოთხ ტოტა-
ფესხედა, ქალღმერთი კადა რეკლებითა და სანთლებით აჭ-
რელებული.

— ტანტ სუდ დააღაგე, ლელო, გენაცვალოს დედა; ბრ...
აფუქო!

-- არა, დედა, არა!—გამოსძახოდა ზარივით წკრიალა ტკბილის ხმით მეორე ოთახიდან ლეო და თან სათამაშოებსა სინჯავდა უურადღებითა.

II

— საღამოს 8 საათსუდ უკვე სასტუმრო ოთახის შუა-
გულ იდგა კოსტა ზატარძლივით მორთული შობის სე, სა-
თამაშოებითა და სილით თვალშიმტაცად დახუნსლული. სუთ
რიგად ქალაღდის ფურადი რგოლები ჭქონდა ჯანჯვივით შემორ-
ტეპული, შიგა და შიგ ფურადივე სანთლები და ქალაღდის
ფარნები ჩარიგებული. სულ ძაღლა კენწვროდან ბრწეინვალე
ვარსკვლავი და ფრთა გაძლილი ანგელოზი გადმოიურებოდნენ.

ოთახსაც და თვითონ შესაც დღესავით კაძეპი კაჭქონ-
დათ, მოძინებლველად ელვარებდნენ.

სადღესასწაულოდ გამოწვობილი ზაწია ლეო მსიარუ-
ლად დაჭქროდა ოთახში და თავისსავით ზატარა სტუმრებს—
ნინას, კოლას, გიკლას, ქეთას—ეთამაშებოდა. უფროსები-კი
სასადილო ოთახში ისხდნენ, ჩაის შეექცეოდნენ, მუსაიფობდნენ.

— ლეო, ლეო! აიძ ჩიტს მე მოძეკე, არა?—უთითებდა
კოლა ბოლო-წრელ ფარძავანკედა და თან ნაზის ღიმილით
შეჭეურებდა ფარძავანკეს, თითქოს შორიდანვე ალერსს უპი-
რებსო.

— ჭო, კოლა, დედა მოკცემს. ბურთი გიკლასა, არა,
კოლა?

— ნინასა, ნინასა?

— ნინას აის დიდი ჰეჰელა, — ჩაერია ეველასუდ უფროსი
გიკლა.

— ჰეპლები უყვარს.

— ძერე? ვაძლებიცა, კანფეტებიცა, არა?.. მაროსა, ტიტოსა ბაშძაკები, არა?

ტიტოკებდნენ ჰატარები, მავრამ მოსწეინდათ შორიდან ხის ცქერა და უცბად ვეკლანი შარა-შურითა და ქაქანით სასა-დილო ოთახში შეცვივდნენ, თავ-თავისს უფროსებს გვერდში ამოუდგნენ.

— დედა, დედა! როდის მოვა ჰაპა? კოლასა ჩიტი უნდა ჰა, დედა?—ეკითხებოდა ლეო დედასა და თან მომნიბლველის დიმილით შეჭურვებდა, თითქოს ჰსურს მოაჯადოვოს და წე-ლობა გამოსთხოვოსო.

— აი, შეილო, ახლავ მაროსა და ტიტოს დაუძახებს ინა-ნე და ჰაპაც მოვა, საჩუქრებს დაგირიგებთ.—და ლაპარაკში ელექტრონის ზარის დილს თითი დააჭირა.

— ინანე დაუძახებს?..— საკითხა აჩქარებითა, მავრამ აღარ დაუცადა, ბიჭი შემოსულიყო და თითონ გზავრდა გარეთა.

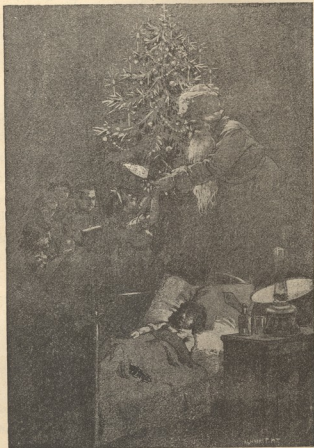
III

ორის წამის შემდეგ ჰაწია ლეო უკვე ქვეით იდგა, ქუჩის ჰირადა და ფიქრობდა, საით წასულიყო, რომ მაროსა და ტი-ტოსათვის დაეძახნა...

ცივს, გამსწვადლს ქარსა და შობა დამის საუოველთაო მხადებას როგორღაც ადრევე შეეწვიტა ხალხის ფენი ქუჩებ-ში. აქა-იქ მხოლოდ იშვიათი აჩრდილი-ლა მოსჩანდა დაგვიან-ნებულის მიმომავლისა და შეუდროებას ქარის წუწუნი არღვევ-და. მავად მობუდული ცა სათოვლედ ემხადებოდა.

საშინაოდ, სუბუქად ჩაცმული, თავშიშველა ლეო ნელ-ნე-ლა მიბაბუნებდა ფესთსაცმელსა ქუჩის ფილაქან ფენილსედა და არა ესმოდარა ჰატარასა, თუ რა საჩარელს ამბავს უმხა-დებდა საუვარელს დედ-მამასა. მისს ფიქრში ახლა მხოლოდ

მაროსა და ტიტოს სახე-ღა იყო გამონაკვეთული, რომლებსაც
 იქ, ძალდა, თბილი ფესსაცმელები, სასუქრები და ნახა, ლეკონა...
 კოლა ელოდნენ...

მოიკითხეს და იზოვნეს კიდევ ძალე იქვე მეორე სახლის
 კუთხეში, ჰაწია მაზატევე, მაგრამ უგრძნობელსა და უნდო
 ეინვას ისე ძლიერად დაესუსსა მისი ნორჩი ტანი, რომ ორს

საათს შემდეგ უკვე ღოგინში იწვა და სელ-ფესი
უსურდა—გაციებულყო...

დიდი ხანია დაიძლენენ სტუმრები და შობის შემდეგ რო-
გორდაც ადრეულად მოიწეინა, მაგრამ ღეოს ოცნება სიცსე-
შიც მანც ისეე იქ, მხესავით გაკამკამებულს ოთახშია.
ჭხედავს, აგერა, ჰატარა, რომ მისი სტუმრები მხიარულად თამა-
შობენ, იცინიან; სათამაშოებსა და ხილს ერთმანეთს უჩვენე-
ბენ; თოვლივით თეთრ წვერს ჰაზას კრიამულით გარს ესვე-
ვიან, ესაუფარლებიან. ჭხედავს აგრეთვე, რომ მარო და ტი-
ტოც იქვე დგანან და წარბებ ქვეშ მორცხვადა და გაუბედავად
გამოიუურებიან; კოსტა ფესოსაცმელს ბავშვურის აღტაცებით
ისინჯავენ... და უხარიან, უხარიან ჰატარასა, რომ სიღარი-
ბით დანაგრულები ანუგემა, გახარა...

ან — ანე.

მამიშინის ღლიური

(ფრანგულით)

(დასასრული)

ე ამ საღამოს კი არაფრის შიში არა მქონდა. სიძინდი ვითომ მოსულიყო ტვეში ჩემ სამეზობლად და მთელი ოჯახის საშეოფი იყო. გული ტკბილად მიმტკერდა, როდესაც ჩემი მარჯვენა ხელი შევეხე სურის ევლში; ხელი თავისუფლად შევიდა შივ და მეც დავბლუჯე მთელი მუჭა სიძინდი. გამოვწიე... შეუძლებელია! ბევრი ვეწვალე, ვისტუნე, მაგრამ ამაოდ! ცოტა არ იყოს, დამაფიქრა ამ გარემოებამ.

მარცხენა ხელით თავი მოვიფხანე და წავილაპარაკე:

— ვნახოთ, რა იქნება! ესლა მწუსარების კი არა, ფიქრის დროა. ბიჭო, უისტიტი, შენი ხელი თავისუფლად შევიდა, მაშასადამე უნდა გამოვიდეს კიდევ.

კიდევ ვეცადე: არაფერი! სურა ძლიერ მძიმე იყო და არ შემძლო იმისი წამოყენება.

მე ჩემივე ხელით ვიუჯვი დაბმული, სწორედ იმ ძეღიასაებ, რომელსაც თავისი მშვენიერი კუდი უნდა გაეწირნა, რომ განთავისუფლებულიყო. მაგრამ მე არ შემძლო ხელის დატოვება.

ნაღველი მომაწვა გულზე. რა ვქნა? გავსენა მუჭა და დავდივარ სიმიინდი?... მე ამაზე ფიქრიც კი მაწუსებდა.

ამ დროს დედანები მომაგონდა და ხელის სმით წრიზინი დავიწვეე. საწვალე დედა! მაშინვე მოიბინა ჩემთან. მე ვუამბე ჩემი უბედურება. ცოტა ფიქრის შემდეგ დედამ მითხრა:

— აბა სიმიინდი გაუშვი, იქნება ხელი გამოვიდეს.

— ეგ როგორ შეიძლება, დედა! მე ხომ მხოლოდ სიმიინდისთვის შევუვა ხელი.

— მით უკეთესი! ის არ გირჩევიან, სიმიინდი დაჰკარგო და თავისუფლება დაიბრუნო?

— მე რომ ამ მშვენიერ მარცვლებს თავი დავანებო, დედა, ხომ სსვა შესჭამს?

— შერე რა არის?

— არა, მე თვითონ მინდა ვისარგებლო ჩემის შრომით.

— ეგ რომ შეუძლებელია?

— ერთხელ კიდევ ვცდი, დედა!

— ტყუილად, ჩემო ბიჭიკო! დამიჯერე, დანებე თავი ძაგ საძაგელ სიმიინდს; დღეს იქ, მინდორში, წაგიყვან და იქნება რამდენიმე სიმიინდის მარცვალი ვიპოვოთ.

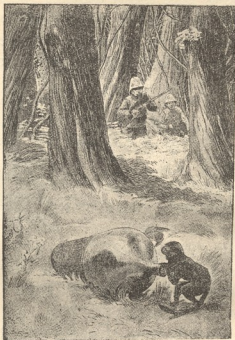
— რამდენიმე მარცვალი... აქ კი, ხედავ, რამდენია? შიმიც არაფრისა გვაქვს.

— დამიჯერე, ჩემო საწვალეო პატარავ!

ფიქრბდაც არ მომდიოდა ჩემი საუნჯის მიტოვება. ჩემს მაიმუნის ჭკუბში, მე წარმოდგენილი მქონდა, რომ ჩემი სიბრახისა და წუსილის დანახვაზე სურამ უფრო ძლიერ დაბლო ჰირი, თითქოს დამცინისო. დედაჩემს რაღა შეეძლო! მე ერთი ვაივავგლახნი ავტენე: ვევიროდი, ვსტოდი, ვჯავრობდი, არ მინდოდა გამეგონა საწვალე დედიჩემის რჩევა-მუდარა.

ამ დროს ტყეში რაღაც სმაურობა მომესმა. ორი თეთრი ადამიანი, რომელსაც მე ჰირველად ვხედავდი, მოდიოდნენ ჩვენსკენ.

დედანეში ცრემლებით მესვეწებოდა ვამეყვა სიძინდი, მან
 რამ ხედი სელი ვამეყებულიყო, ხედი თითები მავრად ჩასწიფებოდნენ
 მარცვლებს; მინამ თავს დავახწვევდი, მომკლავდნენ კიდევ ბუჭ!

ბუჭ! დავიკრივალა უცბად თოყმა და დედანეში გულ-ვახურეტილი
 ვადუბრდა ბალახსედა.

მე მთლად ვამოვტყერდი. აღარაფერი მესმოდა; სიძინდის
 მარცვლები მავრა მეჭირა სელში.

ერთი მონადირეთაგანი მომიახლოვდა.

— რა ზატარაა! — სთქვა იმან, — ჩვენს კაპიტანს წავუყვან.

— ამას ვერ ხედავთ? — დაივირობ სიცლით მეორემ, — სი-
 ძინდს რომ არ უშეუბს! აა, ხემა ზატარავ, ძალიან ძვირად
 დაისვი შენი მსუნავობა. მაიმუნებისთვის ევ სულ ერთია, მავ-
 რამ სწორედ რომ სამარცხინოა ევ შენი საქციელი.

პირველმა გაიცინა.

მერმე თოფის ლულით გასტეხა ჩემი უბედურების მიზეზი, მტაცა ხელი და ღრიბლის მიუსხდავად სადღაც წამიყვანა. ჩემმა პატრონმა, კანტანმა მატონმა, სახელად შიმშევი მიწოდა იმ კუნძულის უურის სასსოვრად და წამომიყვანა ჰარიში. რატომ არ ვაგვიგონე, საწუბლო დედაჩემო!

თქვენა გგონიათ, რომ ამის შემდეგ მე მოვიძალე მსუნაგობა? სრულებითაც არა! ჩემმა სისხარბემ ცოტათი კიდევაც იმატა. სამინელებაც ეს ნაკლულეგანება! ისე არ შევალ ძარგოსთან საშარეულოში, რომ ან ნორსი ბოლოკი ან რამდენიმე სტაფილო არ მოვიპარო.

მე სამინლად მიუვარს ბოლოკი... თქვენა?

მაგრამ აი პირველი ზარი. ძალე სადილიც იქნება. უნდა ვეველაყური შევინახო. ხვალ დილით ვაგრძელებას დავწერ, თუ ამ პირველმა ჩემმა წერილმა არ მოვაწყინათ.

თქვენი მონა შიმშევი.

თ. ლამაური.

ჩხუბის უმედეგ

III

ძალო, ძალო, შენ გენაცვალე, იცი რას გეხვეწები—
 ბაბო იმ დღეს ჯერ კი დამპირდა სამხეცეში წამოგუვებო
 და ესლა კი ჯაფრობს: კარგი ერთი დედამეილობას, გული
 ნუ წაიღეო; თავი დამანებე, ამ დროული დედა-კაცი სად უნდა
 მათრიო, რა შენი მხეცებისა მცხელაო... შენი ჭირიძე ძალო,
 დედა სო იცი აუად არის და შენ უნდა მიძუელო რაძე, ვრ-
 თად წავიღეთ სამხეცეში. ვიძ, რა კარგია! ჩემი ფისოს ნათე-
 საეებს ვნახავ და ფისოს მავივრად მოკითხვასაც მოვახსენებ...
 მამ ჭო, ძალო, ჭო?...

— ჭაი, შე კუდრაჭავ, შენა!.. გინდა განა შოთას აჯობო?
 მე არ დაგსარდები ჩემო კარგო. აი თუ გინდა დღესვე წავი-
 დეთ. იცოდე კი, რო საღამოს შვიდს საათზე სჯობს, მაშინ
 მხეცებს აჭმევენ და უფრო საინტერესო სანახავი იქნება.

ამ ბანანის შეძღვევ, იმავე დღეს ძალო და მარო სამხეცეში
 წავიდნენ. მაგრამ გზაში ამათ შესამე ამხანაგიც მიემატათ—
 ეს განსლდათ შოთა.

მარომ ზირველი თავის შთაბეჭდილება შეძღვევი წერილით
 გადასცა მამას:

საუკარელო მამილო! მე დიდი მადლობელი ვარ ძალო
 კეკესი. სამხეცე დავათვალიერეთ. შესავალ კარებში იმდენი ზა-
 ტარა მაიმუნები დასტანაო... ის წუეულები, უი რა ცელქები,
 რა ეშმაკები არიან!.. სოგი კუდზე იყო ჩამოკიდული, სოგი

ვირახე გადადიოდა, ზოგი რაღაცას იხილებოდა, არ იხუენებდნენ. ერთმაც კინაღამ შოთას ქუდი წაართვა — კამფეტები რატო არ მომიტანეო. კიდევ ისეთი ლამაზი ფრინველები ვნახე, ისეთი აჭრელებული რო... ესენი თუთიუშები არიანო... ძაღომ მითხრა, ჩვენ რო მატია (კაჭკაჭი) გვაძნადა, ესენი იმაზე უკეთესად სწავლობენ ლაზარაკსაო.

მაგრამ არა მაძილო, მე უნდა თავი-და-თავი გიამბო, სხვებისთვის ვერ არა მცალია... მე ვნახე ლომი! ვიშ, დედავ, დედავ, რა საშინელია!.. მერე ვნახეთ ვეფხვი, შოთას ამისი უფრო შეეშინდა — ლომს რა უჭირს, ეს უფრო შესაზარი სანახავიაო... მერე გვაჩვენეს ჰანტერა, ლეოპარდი, ბაბრი და სხვ. ამათ ისეთი ლამაზი, ჭრელი ქათიმები აცვიათ, რო კაცი გამტერდება.

ძაღომ გამაცნო თითონ მსუცების ჰატრონი გენრისი. რო იცოდე, მაძილო, რა კარგი კაცია ეს გენრისი! ისეთის აღურსით მიძილო, ასე მეგონა მია ჩემი სალიეო შელაზარაკებოდა. აი გენრისმა რა გვიამბო:

— შენ მართალი ხარ, ჰატარა ქალო. ერთის შესედვითაც დარწმუნდებით, რომ ლომი მართლაც დიდებული მსუცთა მეფეა. (გენრისმა წკეპლა დაბარტეა გალიის ფიცარს და ლომმა გულ-და-გულ შემოგვანათა თვალები, დაგვიწყო ცქერა). აი სო სედავთ ამის მძღავრ ახოვნებას, ამის თვალაღ-ტანადობას და მის მეფურ მანტიას...

— ლომი ძრეულ ჰგავს თავის ნათესავს კატას, — განაგრძო გენრისმა და მეც გული ამიფანცქალდა... უი ვენაცვალე ჩემს ფისოს! — იმ გვარივე თავი, ცხვირ-პირი, კბილები, ენა და ფეხები. განირჩევა მხოლოდ იმითი, რომ ლომი კატაზე მეტად დიდია, ზოგს სამ არმინამდე სიგძე აქვს. ბეწვი ლომისა მთლად ერთფერია — უვითელია და მორუსუოდ დასცემს, თან იძენად მოკლება, რომ ტყავს შედეე ეკვრის, განიშულია. სა-

მაგიეროდ, სხად ლომს უშველებელი თავი, კისერი და მკერდი მთლად დაფენილი აქვს ხშირ და გძელ ფაფურით, რომელიც მუსლებამდე სცემს. მუ ლომს და ახალგაზდა სხად ლომსაც ფაფური არა აქვთ. კუდი მუს და სხადს თითქმის ერთნაირი აქვთ—ხარის კუდს ჰგავს, რომელსაც ბოლოში მაგარი რიკი აქვს და ფოხით თავდება.

ამ ლაზარაკის დროს ლომმა ერთი საშინლად გაიხშორა და მერე წინ და უკან სალდათივით დაიწყო სიარული. ფუხებს ის რბილად სდგამს, თითქოს ბალიშებზე დადისო. ჩემმა ფისომაც სწორედ ასე იცის. ძალამ ჰკითხა გენრიხს, ეს ლომი სად დაიჭირეთო, და აი რა უპასუხა:

— ჩვენი ლომი აფრიკაშია დაჭერილი, როცა ჯერ ლეკვი იყო. უწინ ლომი მცირე აზიამი და საბურმუნეთშიაც იცოდა, ესლა კი ამ ქვეყნებში სრულებით აღარა სვდება. ამ ადგილებში ადამიანმა მთლად გააწყო ლომის სასსენებელი. ახლა უმთავრესად ლომის სამშობლო არის აფრიკა, აკრეთეე სცსოვრობს ინდოეთში, სპარსეთში და არაბეთშიაც. ჩამოთვლილ ქვეყნებში ლომი დიდ ზარალს აძლევს ხალხს, რადგან მინაურ საქონელს ძრიელ ანადგურებს. საცხოვრებლად ლომს უუვარს ხშირი ბუჩქნარი და აკრეთეე მზის სიცხე-შაშხანაქებისაგან გასურებული აფრიკის უდაბნო, ქვიშიანი მინდორ-ვაკე ადგილი. აქ სადმე იმოდენა ორმოს ამოსთხრის, რომ თითონ ძლივს ჩაეტიოს. მთელი დღე ლომი ამ თავის ბუნაგში გდია, ან ისვენებს, ან სძინავს. საღამოთი კი, შებინდდება თუ არა, მიდის საუჩალოთ და მთელი ღამე გათენებადმდე ნადირობს.

შოთამ ისეთი მუჯღუგუნი წამკრა, რომ კინაღამ შევევირე. ჩამაცივდა: აკი გითხარი, რო ლომი უახალანა არისო. მუ ხალხისა შემრცხვა. გენრიხმა ულუაშებ ქვეშ ჩაიცინა და განაგრძო:

— ღობის საეკარელი ნადირი არის ირემი, შვედეთის
ტილოში, აქლემის კოზაკი (ახალგაზდა აქლემი), სწილოს

ზაქი და სხვა მცოხნავი ცხოველნი—ამათი ხორცი მისს სუ-
ფრასე გამოუღვევლად არის. ნადირობა ღობმა კატასავით

იცის: დაინახავს თუ არა სასადილო ნადირს, უკერძო ნიჭსა-
ში ამოიღებს, წამსვე ისკუპებს და აუცდენლად, გულდად დაუ-
ცემა სოღმე თავის მსხვერპლს. ტოტის ერთი შემოკვრით
ცხოველს ბურთსავით დასცემს დედამიწასუ და ბასრი მგარ-
კბილებით კისრის სერსემალს მიუღწევს სოღმე. ლომი თა-
ვის ნანადირვეს მის დღეში იქვე არ დაუწევს ჭამას: მო-
ჭკლავს თუ არა, მაშინათვე შეიტანს სადმე დაბურულ ბუჩ-
ქებში ანუ მიურეუბულს სადმე ადგილში და იქ იმართავს მე-
ფურ მეჯლისს...

ძალომ ჭკითხა, ახლა აქ გალიაში რო გვაუთ ლომი და
მწუგდეული, რაღას აჭმევთო?

— ესლა მზა-მზარეულს მიირთმევს, უოველ დღე ათ გირ-
ვანქა საუკეთესო ძროხის სორცს ვაჭმევთო,— მიუგო გენრისმა
და განაგრძო:— ლომი საშინელი ღონიერია— მაგალითად: ფა-
რენის ღობესე გადანტება, იქ ძროხას კისერს მოუტვრევს,
მერე დაავლებს ზირს თავის ღუკმას და მთელი ძროხა ფარე-
ხის კაცის სიმაღლე ღობესე არსეინად გადააქვს, მერე რაო—
მითომ ფარენის გარედ სჭამოს? სულაც არა. მთელ-მთელ
ძროხას განქარებული მიარბენინებს მუუდრო ადგილისკენ და
ამ დროს არ დაგიდევს თუნდა, არსი დახვდეს, თუნდ სრამი:
ლომი ამ გვარ დაბრკოლებას არ შეუშინდება— მოხდენილად
ისკუპებს, გადანტება და თავის ნანადირვეი ძროხაც თან გა-
დააქვს. სბოს კი ისეთის სისწრაფით მიარბენინებს, მთელი
დღე რომ გაჭენებული ცხენით სდიოთ, ვერ დაეწკვით.

საუვარელო მაშილო, მართლა რო საშინელი მსეცი უო-
ფილა ლომი, მაგრამ ბოლოს იცი რა გვითხრა გენრისმა?

— ლომი სომ ამისთანა ავაზაკი და სისხლის ხარბი მსე-
ცია, მაგრამ მაინც უებროა, შეუდარებელია. ლომის ახოვანე-
ბა, ძალღონე, მამაცობა, გულადობა, რანდობა, კძირობა,
კეთილმოზბილება და სულ-გრძელობა, დარბაისლობა და მშვი-

დი, აუჩქარებელი დამჯდარი ხასიათი ძველის-ძველად არის განთქმული. არაძოთუ უოველი ცხოველი, თვით ადამიანსაც დად ზატვისცემს ლომის ძლიერებას, აღტაცებაში მოდის იმის შედიდურ გარეგნობით და დიდებულ სნე-ხასიათით.

გენრისმა განაგროძო:

— აი ეს ჩვენი ლომი ძრიელ კარგად სცნობს იმ კაცს, რომელიც უოველთვის მას უელის, აჭმევს, ასმევს, გალიას უგვის და სსვ. წარმოიდგინეთ, ზოგჯერ ლომი ამ კაცს კატასავით ელაქუცება სოლმე. ერთს ამბავსაც მოგანსენებთ. მარმან ძრიელ გაგვაკვირვა ამ ჩვენმა ლომმა. წინედ ამ ლომს ერთი სალდათი ჭეუანდა მიჩემებული—უელიდა, აჭმევდა, ასმევდა. ჩვენ ეს სალდათი კაი ხანია დავითხოვეთ... ჭო და მარმან კი ასეთი ამბავი მოხდა: ჩვეულებრივად ლომს თავის კერძი რო მიუტანეს, ჯერ ჭამა დაუწყო, მერე უცნად განება საჭმელს თავი და გალიის მართულთან მოვარდა, ვილაც კაცს ელაქუცობა დაუწყო. ეს კაცი იყო ის სალდათი, რომელიც ლომს წელიწადზე მეტი არ ენასა, მაგრამ ახლა კი თავის მეგობარი სმასე იცნო. სალდათი მიუახლოვდა გალიას, ხელი მისცა ლომს, ლომი სინარულით ულოკავდა კაცს ხელს.

სძირად -ისიც მომხდარა: თუ ლომი დიდხანს ველარ ხუდავს თავის ზატრონს, ძრიელ დაღონდება სოლმე და სსვის ხელიდან საჭმელს არ იღებს. სოლო რა წამსაც ზატრონი მიუახლოვრსებს, ლომი მხიარულდება და საჭმელსაც ხალისიანად შეეცემა.

ლომსე ნადირობა ძრიელ საძიძო და სახიუათობა. თავმოძწონე, გულადი ვაქკაცისთვის კი სწორედ ეს ძიძი და ხიუათი შეადგენს სიამოვნებას. ინდოეთის დიდ-კაცობასაც მეტად ესალისება ლომსე გალამქრება. მეტად სახასელო და საკძირო საქმედ მიანხიათ ამ გვარი გაბედულობა. რა გინდ მრავალი და ძრიელი მტერი დაეცეს ლომს, ლომი თავგანწირულად,

გულდაგულ შეებრძოლება, სუდ შეაკვდება მტერს და
 კი მის დღეში არ იკადრებს. არ ეოფილბ ჯერ მკვდლითი, რომ
 მსუცთა მეფეს როდისმე ლაწრობა გამოეჩინოს და თავის მეფური
 ღირსება დაემცირებინოს.

ასე გაათავა გენრისმა თავის ბაასი, ჩემო მამილო, და
 მერე თავი დაგვიკრა.

ძალიან მითხრა: ეკ ვილაც გენრისა გავაჯანნი, ძალიან
 კარგის თვალთ გიეურებს და მერეც მოვიდეთო.

სვალდაც ვაზირებთ წასვლას სამსუცეში. უი, ქა! ჩემი ფი-
 სოს მკვირად ლომი რო ვერ მოვიკითხე? მკვრამ რა უშავს,
 სვალ იუოს რა! ვენაცვალე ჩემ ფისოს, რა დიდებული ჩამო-
 მკვდლი ჭეოლია.

მაშ სვალამდე ჩემო მამილო.

შენი მარაკო.

ნ ა რ ე ჯ ი

მეზაგზული ცხვარი. დიდსა და ძველად საველეს გიძალაის მთებსა და ტიბეტში, სადაც ზოგან ეველა სხვა ცხოველს უჭირს სიარული, ადამიანს ბარგის ზიდვა ცხვრებისათვის უსწავლებია. ძარღი და უშიძარი, მშვიდობიანი გუნდუანუ გუნება (ცხვრების სახელებია) არ უარობს და 10—25 გირწანქამდე ტვირთს ადვილად ზიდავს ასეთს მთებში. ერთს ადგილას, სოფ. ჩოქსუშთან, მაგალითად, განსველვად უუსაშინელებს ფრიადო კლდეებში მთელის 775 ნაბიჯის მანძილზედ რკინის ჰალოებია დარჭობილი, ზედ მიწა წაურელი ჰტეული ქვებია დაწეობილი და ასეა ხელოვნურად გაკეთებული საშიძარი ბილიკი, რომელსაც სიგანე 12—18 დიუიმი აქვს მხოლოდ, ე. ი. ნახევარ არშინზედ ცოტა მეტ-ნაკლები. ნიძუძად ესეცა კმარა, მებარგულე ცხვრების დიდი სამსახური მესაფერად დავაფასოთ.

უარაჯორუმის მთებში, მაგალითად, სადაც სძირად საძაგელი აძინდი იცის და ფრინველიც კი იძუიათია, მთელს ფარს ცხვარს 330 ინგლისური მილი (580-მდე ვერსტი) გაუვლიათევი და ძარტო ერთი სული ცხვარი და სარალებია. ლოდკის მახლობლად კონინგკეს 600 სული ცხვარი უნახავს მატელით დატვირთული; რამდენსამე დღის შემდგომ კი 5—6 ათასი სხვა, ისევე მატელითა, კოგირდითა და გამსძარ გარგარით დატვირთული. დიდს სამსახურს უწევენ აქაურებს ავრეთვე თხებიც.

* *

უხელ-ფიხო მათხარი ძალი. მხნობასა და შრომას ბევრი რამ შესძლებია. ინგლისურ გაყეთების სიტყვით, ლონგ-

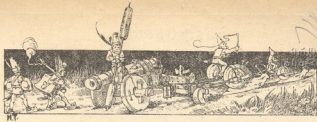
ისლანდში სცხოვრობს თურმე უსელ-ფესო კუტი ქალი, რომელიც არამც თუ შეუსწავლია სატვა და ქსოვა (ზინთადაც), ჩებითა, ენითა და კბილებითა), სახელიც კი გაუთქვამს, როგორც შეუდარებელს სელოვანსა. ქალი ჭხატავს სურათებსა და ჭქსოვს ისეთს საუცხოვო რამეებს, რომ მხანველი ვერც კი წარმოიდგენს, თუ როგორ არის ნამუშევარი. აი, თურმე, სხვათა შორის, ნემსს როგორ აგებს: შეურჭობს კბილებით მაგიდაში ნემსს, აიღებს შერე ძაფსა (კბილებითვე) და ისე მარად ააგებს, რომ ბეჭი ორი სელოთაც კი ვერ მოახერხებს ამასა. ძაფსაც კბილებითა და ტუჩებითვე ჭკვანძავს თურმე.

* *

საოლა თუთიყუშათაი. ამ გვარი სასწავლებელი არსებობს ამერიკელ ქალაქ ფილადელფიაში. აქ თუთიყუშებს სასწავლიან ლაზარაკს და სკოლის გამკვე ქალი დიდს ფულს იღებს აგრე გაწოთონილს თუთიყუშების გაუიღვით. ამ მოსერსებულმა ქალმა ერთი საშუალება მოიგონა, რომ გაქადვილებინა თავისთვის თუთიყუშების სწავლის საქმე: სიტყვებს, რომელიც თუთიყუშებმა უნდა შეისწავლონ, მასწავლებელი კი არა, ფონოგრაფი უქეორებს; მასწავლებელი კი მხოლოდ თვალ-ყურს ადევნებს თავის მოწაფეებს.

* *

უცნაური საჭმელი. ვინ მოსთვლის, რა გემოვნების ხალხს არ შეჭხვდებით დედაძინის შურგზე: უკიდურესს ჩრდილოეთში ძაღლ-თევზას დუმას მიირთმევენ სიამოვნებით, სამხრეთ. ევროპაში — მოსრაკულ ბაყაებს, ჩინეთში — შერცხლის ბუდესა. იაპონა და სუმატრის კუნძულებზე კი მიწასაც გიანსლებიან. აიღებენ მიწასა, ქვებსა, დამჭენარ ფოთლებსა და კლერტებს გამოარჩევენ, მოჭყელენ ცომივითა, ლავაშივით გაათხელებენ, დასჭრიან, მოსწავვენ ტაფაზე და შექმნიან. გემრიელია თუ არა? არ ვიცით, მაგრამ შრომაზე მოწმობს, რომ გემრიელია უთუოდ. მარგებელი? ეს კი შეიძლება, რადგან მცენარეებიც ხომ იმავე მიწიდან სწოწნიან სოკიერთა მარილებსა. მცენარეულ საჭმელს კი ჩვენც სიამოვნებით გიანსლებით.

სახალისო სამუშაო და გასართობი

„ნიშხა, ნიშხა“

(ალ. შველიშვილის რეჟულიან)

მოთამაშენი გაიყოფებიან ორ ჯგუფად. გამწვრივდება ხელები ჩაკიდებული ერთი ჯგუფი მეორეს ზირდაზირ ასე 40—60 ნაბიჯზედ. ერთი ჯგუფიდან გამოექანება რომელიმე მოთამაშე და ეცემა მეორე ჯგუფის წრეს, ცდილობს გაბრდვიოს. თუ ვერ გაბრდვია, დარჩება ამ წრეში ტყვედ და თუ გაბრდვია ერთ-ერთს იმათგანს, რომელსაც გააშვებინა ხელები, წამოიყვანს ტყვედ. ამის შემდეგ მეორე ჯგუფიდან გამოქანდება მოთამაშე ასე რიგ-რიგად იქამდის, ვიდრე რომელიმე ჯგუფში არ გამოიღვება მოთამაშე, რის შემდეგაც თამაში ასლად იწყება.

ტყვე შეიძლება წრეში ჩააყენონ, ან წრის უკან აქოფონ, ხოლო ამ უკანასკნელ შემთხვევაში ტყვე ბრუნდება თავისავე წრეში, თუ ამის წამომკვანს ტყვედ წაიყვანენ.

წრეები ერთმანეთს იწყვევენ ამნაირად: ვსთქვათ, ჰირველი წრიდან უნდა გაქანდეს მოთამაშე, მეორე წრე იწყებს ლაპარაკს:

2 წრე: „ნიშხა, ნიშხა!“

1 წრე: „ბაღბა ლუკა.“

2 წრე: „ქალი ვინა?“

1 წრე: „მე განლაზარ.“

2 წრე: „მობრძანდი და მსად განლაზარო.“

მასუსს აძლევს ის, ვინც უნდა გაქანდეს და მოლაპარაკების შემდეგ გაექანება კიდევ.

გამოცანები

უენობა, მკერამ უხმოდ
ბეჭერი რამ კარგის მთქმელია;
სულელის დაწუნებული
ჭკვიანის სანატრელია.

*გაკა.

პატარა მკითხველის წერილები

ბატარა „ნაკადულის“ რედაქციას.

მე მოძღვის „ნაკადული“. მე მოძეწონა ლექსი „ქუცუნის
ოჯახი“. მშვენიერია ლექსი „უურმა და გოგლიკო“, რომლის
კითხვის დროს დედაძაძა და მეც ბევრი ვიტყვი; დედა გო-
გლიკოს ტიროდა, მე უურმას. კარგია „ამაჟი მუნა“. ბაკაკის
გამოცანა უურძენი და ღვინობა. კარგია „სწუბიც“ და „ქათმის
საიდუმლოება“. სწერთოდ კარგია „ნაკადული“.

გატანგ წულუგაძე.

28 ნოემბერი 1904 წ.

გამოცანების ახსნა:

მე-3 №-ში მოთავსებული გამოცანა არის რკინის გზის მატარებელი.

გამომცემელი კნ. ნ. კ. ქობულაშვილისა.

რედაქტორები { კნ. კ. ერისთავისა.
ნ. ზურაბიშვილისა

„ნაკადულის“ რედაქცია ბოდიშს იხდის ხელის მომწერთა წი
ნაშე ნომრების დაგვიანებისათვის: ჯერ კლიშეების დამზადებამ
შეგვიშალა ხელი და მერე კი მუშათა ვაფიცვამ.

ახალი წელიწადი